

ΕΝΙΑΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ Α.Π.Θ.

Ομόφωνη Απόφαση του ΔΣ του ΕΣΔΕΠ ΑΠΘ

με αφορμή τα εξώδικα και τους καταλογισμούς για την επιστροφή υποτροφιών σε υποψήφιους διδάκτορες του ΙΚΥ που δεν ολοκλήρωσαν τη διδακτορική τους διατριβή στον προβλεπόμενο από τη σύμβαση χρόνο.

Θεσσαλονίκη, 07.02.205

Ο ΕΣΔΕΠ παρακολουθεί με ιδιαίτερη ανησυχία την πολύμηνη άρνηση έμπρακτης αντίδρασης των συναρμόδιων κυβερνητικών παραγόντων μετά την ανοίκεια αποστολή εξωδίκων προς υποτρόφους του ΙΚΥ που δεν ολοκλήρωσαν τη Διδακτορική Διατριβή τους σε προκαθορισμένα χρονικά όρια. Τα εξώδικα με τα οποία απαιτείται η επιστροφή του συνόλου των τροφείων (ποσά που μπορεί να ανέρχονται σε αρκετές χιλ. ευρώ) που έλαβαν οι υπότροφοι διδάκτορες, ακολουθούν οι καταλογισμοί μετά και την απόρριψη των ενστάσεων των τελευταίων, και πιθανόν η «βεβαίωση» τους στην εφορία.

Ο ΕΣΔΕΠ επισημαίνει πως η εκπόνηση Διδακτορικών Διατριβών αποτελεί μορφωτική διαδικασία εκπαίδευσης επιστημονικού δυναμικού υψηλής ειδίκευσης, ικανού να στελεχώσει ερευνητικά κέντρα και Πανεπιστήμια. Η εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής, ενταγμένη συνήθως στο πλαίσιο ερευνητικού έργου επιστημονικής ομάδας, αποτελεί κατά κανόνα εργασία υψηλού ρίσκου καθώς αφορά στην παραγωγή νέας γνώσης, την επίλυση πρωτότυπων προβλημάτων που δεν είχαν αντιμετωπισθεί μέχρι την έναρξη της Διατριβής.

Το αποτέλεσμα της Διδακτορικής εργασίας δεν μπορεί να είναι προκαθορισμένο ούτε ως προς την απαιτούμενη πρωτοτυπία ούτε βέβαια και ως προς τον χρόνο ολοκλήρωσής του, καθώς τόσο επιστημονικοί (δυσεπίλυτες αντιφάσεις) όσο και κοινωνικοί (περίοδος πανδημίας) - προσωπικοί (υγείας, εγκυμοσύνης, κ.ά.) λόγοι μπορεί να αποτελέσουν αιτίες καθυστέρησης ή και μη ολοκλήρωσης της διδακτορικής διατριβής. Είναι χαρακτηριστικό ότι ο μέσος χρόνος ολοκλήρωσης των διδακτορικών σπουδών σε όλη την ΕΕ και στις ΗΠΑ ξεπερνά κατά πολύ τα 3 έτη – που θεωρούνται ως ελάχιστος απαιτούμενος χρόνος για την ολοκλήρωση διδακτορικής διατριβής.

Ως πανεπιστημιακοί δάσκαλοι και επιβλέποντες διδακτορικών διατριβών, μπορούμε να βεβαιώσουμε ότι οι δυσκολίες και τα εμπόδια που συναντά η/ο ΥΔ είναι πολλά και σε μεγάλο βαθμό συνδέονται με την έλλειψη χρηματοδότησης – υποδομών και τον τρόπο οργάνωσης και παραγωγής του ερευνητικού έργου στη χώρα μας. Η δε πίεση για ολοκλήρωση της διατριβής εντός των χρονικών ορίων του προγράμματος χρηματοδότησης (τύπου ΕΣΠΑ κλπ), υπονομεύει την ερευνητική πρωτοτυπία και την πρόοδο της επιστήμης.

Οι υποτροφίες του ΙΚΥ, του ΕΛΙΔΕΚ και άλλων ιδρυμάτων είναι ένας από τους λίγους τρόπους που υπάρχουν για την υποστήριξη ΥΔ. Υποστήριξη που είναι αναγκαία ανεξάρτητα από την τελική έκβαση της ερευνητικής εργασίας. Ωστόσο, οι διαφορετικές πηγές χρηματοδότησης ενέχουν διαφορετικούς συμβατικούς κανόνες για όμοιες δραστηριότητες, όπως είναι η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής. Ενδεικτικά, αντίθετα με το ότι ισχύει για το ΙΚΥ, ο Οδηγός Διαχείρισης των υποτροφιών του ΕΛΙΔΕΚ αναγνωρίζει το ρίσκο της εκπόνησης της διατριβής και αποδέχεται ως τελικό παραδοτέο τεκμηριωμένη Επιστημονική Αναφορά υπογεγραμμένη από όλα τα μέλη της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής.

Εκ του αποτελέσματος προκύπτει ότι οι ανελαστικοί κανόνες διαχείρισης των προγραμμάτων ΕΣΠΑ με τις οριζόντια αποκλειστικές προθεσμίες και τον τρόπο παρακολούθησης των έργων δεν είναι κατάλληλοι για την χρηματοδότηση ΥΔ. Η κυβερνητική επιλογή χρηματοδότησης όχι από εθνικούς πόρους αλλά από ευρωπαϊκούς δεν πρέπει να μετακυλιέται ως τιμωρία με

επαχθείς όρους στους/στις υποτρόφους ή ακόμη και στα μέλη ΔΕΠ που επιβλέπουν τις διατριβές.

Ο ΕΣΔΕΠ θεωρεί ότι το Υπουργείο Παιδείας και συναρμόδιοι κυβερνητικοί παράγοντες έχουν την ευθύνη για να λύσουν οριστικά και αμετάκλητα το πρόβλημα, προβαίνοντας στις παρακάτω άμεσες ενέργειες:

- να ζητήσει από το ΙΚΥ να αποσύρει τα εξώδικα που έχουν σταλεί σε υποτρόφους του ΙΚΥ για επιστροφή των τροφείων που έχουν λάβει μέχρι τώρα και να κάνει δεκτές τις ενστάσεις τους,
- να δεχθεί το αίτημα των υποτρόφων του ΙΚΥ για αντικατάσταση της διδακτορικής διατριβής ως τελικού παραδοτέου με τη μορφή Επιστημονικής Αναφοράς υπογεγραμμένη από όλα τα μέλη της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, όπως ορίζεται και στον οδηγό διαχείρισης των υποτροφιών του ΕΛΙΔΕΚ,
- να αποπληρώσει όσα τροφεία οφείλονται στους υποτρόφους με βάση την Επιστημονική Αναφορά της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής,
- να εξασφαλίσει ένα σταθερό κι ενιαίο πλαίσιο κρατικής χρηματοδότησης των ΥΔ.

Για το ΔΣ

Ο Αντιπρόεδρος
Γιώργος Αγγελόπουλος

Ο Γραμματέας
Ηλίας Κονδύλης